
Starego Doktora

Dzielnice: Wawer

Osiedla: Marysin Wawerski

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1967

Opis

Janusz Korczak wł. Henryk Goldszmit ps. Stary Doktor (1878-1942) - pedagog, publicysta, pisarz, lekarz i działacz społeczny żydowskiego pochodzenia. Był rodowitym warszawiakiem, przyszedł na świat najprawdopodobniej w domu przy ul. Bielańskiej 18. Ukończył ośmioklasowe gimnazjum na Pradze (dzisiejsze VIII LO im. Władysława IV) i Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego (wówczas Cesarskiego). Jeszcze będąc studentem rozpoczął pracę w Szpitalu dla Dzieci im. Bersonów i Baumanów (ul. Śliska 51). w 1907 roku założył również pierwszy w tym mieście zakład wychowawczy dla dzieci żydowskich (ul. Franciszkańska, od 1911 roku ul. Krochmalna 92). Podczas I wojny światowej służył na froncie ukraińskim - był ordynatorem szpitala dywizyjnego a potem zajmował się sierotami wojennymi. W 1918 roku powrócił do stolicy i rozpoczął pracę w szpitalu epidemicznym na Kamionku, jednak już rok później związał się z sierocińcem "Nasz Dom", w którym stosował nowatorskie - jak na ówczesne czasy - metody pedagogiczne. Był wykładowcą Instytutu Pedagogiki a także Wolnej Wszechnicy Polskiej. Pod koniec lat 20-tych w kolonii Różyczka na Marysinie Wawerskim otworzył specjalny wakacyjny dom dziecka. W swym dorobku miał liczne powieści skierowane do młodego czytelnika ("Król Maciuś Pierwszy", "Bankructwo małego Dżeka", "Kajtuś czarodziej"), prace z zakresu pedagogiki ("Jak kochać dzieci", "Prawo dziecka do szacunku", "Momenty wychowawcze"). Podczas II wojny światowej początkowo uczestniczył w obronie miasta. Po kapitulacji Warszawy zamieszkał w getcie, przeniósł Dom Sierot z ul. Krochmalnej na Śliską, był jawnym przeciwnikiem noszenia Gwiazdy Dawida. Niemcy - doceniając jego doświadczenie - kilkakrotnie proponowali mu ewakuację, jednak on nie chciał opuścić swoich wychowanków. Zginął wraz z nimi w komorze gazowej obozu w Treblince.

Spoczywa:

Cmentarz Żydowski (nowy pomnik odsłonięty w 2002 roku).

Upamiętnienia:

ul. Dubois róg ul. Stawki - obelisk z tekstem w języku polskim i hebrajskim na Trakcie Pamięci, Męczeństwa i Walki Żydów 1940-1943.

ul. Jagiellońska 51 - VIII LO im. Władysława IV Wazy - kamień ufundowany przez Koło Absolwentów

Szkoły.

ul. Jaktorowska 6 - Państwowy Dom Dziecka nr 2 - granitowa tablica (odsłonięcie - VIII 1956 roku).

ul. Korkowa 135\137 - popiersie.

ul. Nowolipie 2 - Pałac Mostowskich - tablica upamiętniająca redakcję "Małego Przeglądu" (odsłonięcie - rok 1996).

ul. Nowy Świat 21 A - tablica (odsłonięcie - 29 V 1962 roku).

Park przy Pałacu Kultury i Nauki (od strony ul. Świętokrzyskiej) - pomnik (proj. Zbigniew Wilma, wyk. Bohdan Chmielewski).

Ciekawostki

W tym miejscu Janusz Korczak prowadził w latach 30-tych XX w. wakacyjny dom dziecka (była to wówczas kolonia Różyczka). Ponieważ w stolicy już istniała ulica jego imienia, tę nazwano pseudonimem pedagoga.

Stan obecny:

Bloki mieszkalne osiedla Marysin Wawerski. Powstały w 1964-8 wg proj. Bohdana Lewandowskiego i Teresy Kłębrowskiej. Są to bloki 4-piętrowe, kilka 10-piętrowych dla 7.000 osób.

Data nadania nazwy: 1967.10.06
